

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών - Απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της αυτεπάγγελτης έρευνας σε διαγωνισμούς δημοπράτησης δημόσιων έργων για παράβαση των άρθρων 1 ν. 703/77, 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού με ομόφωνη απόφασή της, κατά την απλοποιημένη διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών του άρθρου 25α του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 628/2016 απόφασή της, έκρινε ότι δεκαπέντε (15) συνολικά εργοληπτικές επιχειρήσεις που εντάχθηκαν στην ως άνω διαδικασία, παραβίασαν το άρθρο 1 του ν. 3959/2011, πρώην 1 του ν. 703/1977 περί απαγορευμένων συμπράξεων και 101 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), με την συμμετοχή τους σε διακριτές οριζόντιες συμπράξεις για την κατανομή αγορών και τη νόθευση διαγωνισμών δημοσίων έργων, με σκοπό την παγίωση των μεριδίων τους στη σχετική αγορά και την άμβλυνση του επιπέδου των προσφερόμενων στους δημόσιους διαγωνισμούς εκπτώσεων. Η απόφαση εκδόθηκε κατά την ως άνω απλοποιημένη διαδικασία, κατόπιν σχετικής εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκ μέρους τους για την υπαγωγή τους στη διαδικασία και συνακόλουθης οριστικής δήλωσης περί αποδοχής των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν.

Με βάση το σκεπτικό της απόφασης της Επιτροπής, κατά την περίοδο 2005 – 2012 οι εταιρίες της ανώτατης τάξης εργοληπτικού πτυχίου (7ης) ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε, J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε, ΤΕΡΝΑ Α.Ε, ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε, ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε. και ΙΝΤΡΑΚΑΤ Α.Ε υιοθέτησαν, όπως οι ίδιες αποδέχθηκαν, καθεμία κατά το χρόνο συμμετοχής της, ένα κοινό σχέδιο κατανομής και χειραγώγησης διαγωνισμών δημοσίων έργων. Η νόθευση των διαγωνισμών αυτών επιτεύχθηκε κυρίως μέσω του προσδιορισμού, προ της κατάθεσης των οικονομικών προσφορών, του μειοδότη και της υποβολής προσφορών κάλυψης, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέσω του προσδιορισμού εκ των προτέρων των σχημάτων που θα εκτελούσαν τα κρίσιμα έργα. Η εν λόγω οριζόντια σύμπραξη υλοποιήθηκε, κυρίως, μέσω τακτικών συναντήσεων των εμπλεκόμενων ανταγωνιστών και/ ή της σύναψης διασφαλιστικών/ αποζημιωτικών συμφωνητικών. Στον ανωτέρω μηχανισμό κατανομής εντάχθηκαν, μεταξύ άλλων, έργα Μετρό της περιόδου 2005-2006 και 2012, έργα ΣΔΙΤ της περιόδου 2008-2009 και έργα υποδομής της περιόδου 2011-2012.

Συμμετοχή στην ανωτέρω σύμπραξη είχαν ως προς συγκεκριμένους διαγωνισμούς και οι εταιρίες κατώτερης τάξης εργοληπτικού πτυχίου (6^{ης}) ΘΕΜΕΛΗ Α.Ε, ΕΡΕΤΒΟ Α.Ε, ΕΚΤΕΡ Α.Ε, ΧΡΙΣΤ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Α.Ε και ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε, καθεμία κατά το χρόνο συμμετοχής της.

Από τις ως άνω εταιρίες, ο όμιλος ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ συνέδραμε ουσιαστικά στη διερεύνηση των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, μέχρι και την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της υπόθεσης. Με την απόφασή της η Επιτροπή Ανταγωνισμού χορήγησε στην ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε. πλήρη απαλλαγή από την καταβολή προστίμου, για τη συμμετοχή της στην παράβαση της περιόδου 2005 – 2012. Πρόκειται για την πρώτη επιτυχή εφαρμογή του Προγράμματος Επιείκειας από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Με την ίδια απόφασή της, η Επιτροπή μείωσε κατά 15% το ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν στις ως άνω εταιρίες ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε, J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε, ΤΕΡΝΑ Α.Ε, ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε, ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε, ΙΝΤΡΑΚΑΤ Α.Ε, ΘΕΜΕΛΗ Α.Ε, ΕΡΕΤΒΟ Α.Ε, ΕΚΤΕΡ Α.Ε, ΧΡΙΣΤ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Α.Ε. και ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε, όπως προβλέπεται, για τη συνεργασία τους στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών και την ανεπιφύλακτη παραδοχή από μέρους τους της συμμετοχής και ευθύνης τους στις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν.

Επιπλέον, η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την απόφασή της αναγνώρισε στις εταιρίες ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. και J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε. ελαφρυντική περίσταση, λόγω του ότι προσκόμισαν νέα πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία για τη διάπραξη της παράβασης της περιόδου 2005 – 2012, καθώς και στην εταιρία ΕΚΤΕΡ Α.Ε. λόγω της αποστασιοποίησής της από τη σύμπραξη, ενώ, ως προς την εταιρία J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε. ελήφθη υπόψη ως επιβαρυντική περίσταση η εκ μέρους της παρακώλυση των δύο επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της.

Επίσης, για τον υπολογισμό των επιβλητέων κυρώσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έλαβε υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που έπληξε κατά τα τελευταία έτη, μεταξύ άλλων, και τον κλάδο των κατασκευών.

Δύο, επίσης, από τις προαναφερόμενες εταιρίες επικαλέστηκαν αδυναμία πληρωμής του επιβλητέου προστίμου. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού για πρώτη φορά έκανε δεκτά (μερικώς, εν προκειμένω) τα αιτήματα αδυναμίας πληρωμής και μείωσε το επιβλητέο στις εταιρίες αυτές πρόστιμο, αφού έλαβε υπόψη της για κάθε μία από τις εταιρίες αυτές, τις οικονομικές καταστάσεις τους των τελευταίων πέντε ετών, τις προβλέψεις για τα έτη 2016-2018, οικονομικούς δείκτες που μετρούν την σταθερότητα, φερεγγυότητα, ρευστότητα και κερδοφορία των εταιριών, το βαθμό εμπιστοσύνης των τραπεζικών ιδρυμάτων και των μετόχων στην οικονομική τους βιωσιμότητα, καθώς και την ικανότητα των τελευταίων να τις συνδράμουν οικονομικά.

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε τα ακόλουθα πρόστιμα, ανάλογα με τη διάρκεια συμμετοχής κάθε επιχείρησης στην ενιαία και διαρκή παράβαση της περιόδου 2005 – 2012:

- ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.: πρόστιμο 38.495.453 €,
- J&P ΑΒΑΞ Α.Ε.: πρόστιμο 18.320.193 €,
- ΤΕΡΝΑ Α.Ε.: πρόστιμο 18.611.695 €,
- ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.: πρόστιμο 532.859 €,
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.: μηδενικό πρόστιμο (0 €),
- ΙΝΤΡΑΚΑΤ Α.Ε.: πρόστιμο 4.300.493€,
- ΘΕΜΕΛΗ Α.Ε.: πρόστιμο 110.953 €,
- ΕΡΕΤΒΟ Α.Ε.: πρόστιμο 110.953 €,
- ΕΚΤΕΡ Α.Ε.: πρόστιμο 99.858 €,
- ΧΡΙΣΤ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Α.Ε.: πρόστιμο 110.953 € και
- ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.: πρόστιμο 8.899 €.

Εξάλλου, με την ίδια απόφασή της η Επιτροπή έκρινε ότι οι εταιρίες ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε, J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε, ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε, ΕΤΕΘ Α.Ε, ΤΕΡΝΑ Α.Ε, ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε, ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε, ΘΕΜΕΛΗ Α.Ε και ΕΚΤΕΡ Α.Ε, υιοθέτησαν κατά την περίοδο 1989 – 2000, όπως οι ίδιες αποδέχθηκαν, ένα κοινό σχέδιο κατανομής και χειραγώγησης διαγωνισμών δημοσίων έργων μέσω των ανωτέρω πρακτικών, καθεμία κατά το χρόνο συμμετοχής της. Συμμετοχή στην ανωτέρω σύμπραξη είχαν ως προς συγκεκριμένους διαγωνισμούς και οι εταιρίες ΧΡΙΣΤ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Α.Ε και ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε, καθεμία κατά το χρόνο συμμετοχής της. Η εξουσία της Επιτροπής Ανταγωνισμού να επιβάλει κυρώσεις για την ενιαία και διαρκή παράβαση της περιόδου αυτής έχει παραγραφεί σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 3959/2011.

Επίσης, με την ίδια απόφασή της, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπίστωσε σειρά αυτοτελών πρακτικών κατανομής διαγωνισμών δημοσίων έργων οι οποίες έλαβαν χώρα κατά τα έτη 1981-1988 και 2001 – 2002. Τη διάπραξη των εν λόγω παραβάσεων αποδέχθηκαν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, καθεμία ανά διαγωνισμό/-ους στην κατανομή του/-ων οποίου/-ων συμμετείχε. Επιπλέον των εταιριών ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε, J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε, ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε, ΕΤΕΘ Α.Ε, ΤΕΡΝΑ Α.Ε, ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. και ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε, στην κατανομή δύο διαγωνισμών των ετών 2001 – 2002 συμμετείχαν και οι εταιρίες SIEMENS AG και SIEMENS AE. Η εξουσία της Επιτροπής Ανταγωνισμού να επιβάλει κυρώσεις για τις αυτοτελείς αυτές παραβάσεις έχει παραγραφεί σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 3959/2011.

Με την ίδια απόφαση η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν στοιχειοθετείται η διάπραξη παράβασης από τις προαναφερόμενες εταιρίες καθώς και τις εταιρίες ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ, ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΗΟΛΔΙΝΓΣ και ΒΙΝΚΙ ΚΟΝΚΕΣΙΟΝΣ ΣΑ ως προς διαγωνισμούς δημοσίων έργων, οι οποίοι αφορούσαν μεταξύ άλλων έργα οδικών αξόνων που δημοπρατήθηκαν με το σύστημα της παραχώρησης, έργα σιδηροδρομικών γραμμών/σταθμών και έργα κατασκευής λιμένων και οι οποίοι είχαν αποτελέσει αντικείμενο της αυτεπάγγελτης έρευνας της ΓΔΑ.

Σημειώνεται, επίσης, ως προς τις λοιπές εμπλεκόμενες στην αυτεπάγγελτη έρευνα της ΓΔΑ ελληνικές και αλλοδαπές κατασκευαστικές εταιρίες ([βλ. Δελτίου τύπου ΕΑ 17.05.2016](#)), οι οποίες δεν υπέβαλαν αίτημα υπαγωγής στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού και η ήδη ληφθείσα απόφαση βρίσκεται στο στάδιο της σύνταξης.